

Gäller för: VE Kir Uro Pall Onkologi

Giltig från: 2025-08-11

Innehållsansvar: Anna-Sofia Hanna, (ansha7), Stomiterapeut

Giltig till: 2027-08-11

Granskad av: Bengt Orrenius, (benor), Processchef

Godkänd av: Jenny Berg, (jenbe), Verksamhetschef

Nyanlagd stomi - omhändertagande

Förändringar sedan föregående version Nytt styrdokument

Bakgrund och syfte

Människor med stomi har ett behov av struktur, tydlig information och att byta sitt stomibandage regelbundet. Målet är att de flesta ska klara att byta sitt stomibandage självständigt vid utskrivning efter uppläggning av stomi, alternativt att det finns en plan för hjälp via hemvård/hemtjänst vid utskrivning.

Utförande

Preoperativt

Elektiv operation

När en stomi ska anläggas finns speciella behov hos patienten. I ett planerat skede ska patienten vara välinformerad och stomimarkerad innan operationen. Detta innebär att alla patienter som planeras för en operation som leder till en stomi eller en operation som eventuellt kan leda till en stomi, har rätt till stomiinformation samt ska stomimarkeras.

Akut operation

I det akuta flödet ska patienter som planeras för en operation som kan, eller eventuellt kan, leda till en stomi i möjligaste mån få

stomiinformation men ska alltid stomimarkeras. Till det akuta flödet hör alla patienter som inte skrivs in elektivt och har fått ett preoperativt polikliniskt besök på stomimottagningen.

Postoperativt omhändertagande

Avdelningspersonalen

Det postoperativa omhändertagandet av patienter med en nyupplagd stomi är helt oberoende av om operationen har skett elektivt eller akut.

Postoperativt ska alla patienter stomiträna från POD 1.

Det är avdelningspersonalens ansvar att stomiträna patienten inför hemgång.

Stomiträning sker minst 2 gånger om dagen tillsammans med omvårdnadspersonal på avdelningen tills patienten klarar att byta stomibandaget självständigt.

Det är avdelningspersonalens ansvar att stomiträna patienten inför hemgång.

Vid stomiträning ska patienten helst sitta upp på en stol eller stå framför handfatet på toaletten. Om detta inte är möjligt de första dagarna relaterat till exempelvis yrsel/svimning kan patienten sitta på sängkanten eller sittandes i sängen med ryggstödet väl upphöjt. Det är viktigt att patienten ser stomin vid stomiträningen.

De fåtal patienter som inte bedöms kunna klara av att byta sitt stomibandage självständigt efter utskrivning, exempelvis när det finns demens, annan kognitiv svikt eller funktionsnedsättningar i händerna eller ögonen, ska få sitt stomibandage bytt minst 1 gång per dygn från POD 1.

Stomiterapeuten

POD 1 (eller nästkommande vardag) ska stomiterapeuten på sjukhuset kontaktas enligt avdelningsrutin (antingen via telefon eller annan överenskommen kontaktmetod). Innan utskrivning ska stomiterapeuten träffa patienten för att förskriva stomimaterial som

patienten eller anhörig sedan kan beställa från Skövdedepån per telefon eller 1177. Om detta inte är möjligt kontaktas patienten per telefon första arbetsdagen då en stomiterapeut är åter i tjänst.

När patienten skrivs ut från avdelningen skickas en kallelse till återbesök hos stomiterapeuten enligt nationella riktlinjer.

Komplikationer

Vid komplikationer kontaktas alltid stomiterapeuten eller ansvarig kirurg per telefon.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Kir Uro Pall Onkologi

Innehållsansvar: Anna-Sofia Hanna, (ansha7), Stomiterapeut

Granskad av: Bengt Orrenius, (benor), Processchef

Godkänd av: Jenny Berg, (jenbe), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9710-1396384072-114

Version: 1.0

Giltig från: 2025-08-11

Giltig till: 2027-08-11